

September 2026

Publieksonderzoek Ruimte voor Natuur

Management Summary

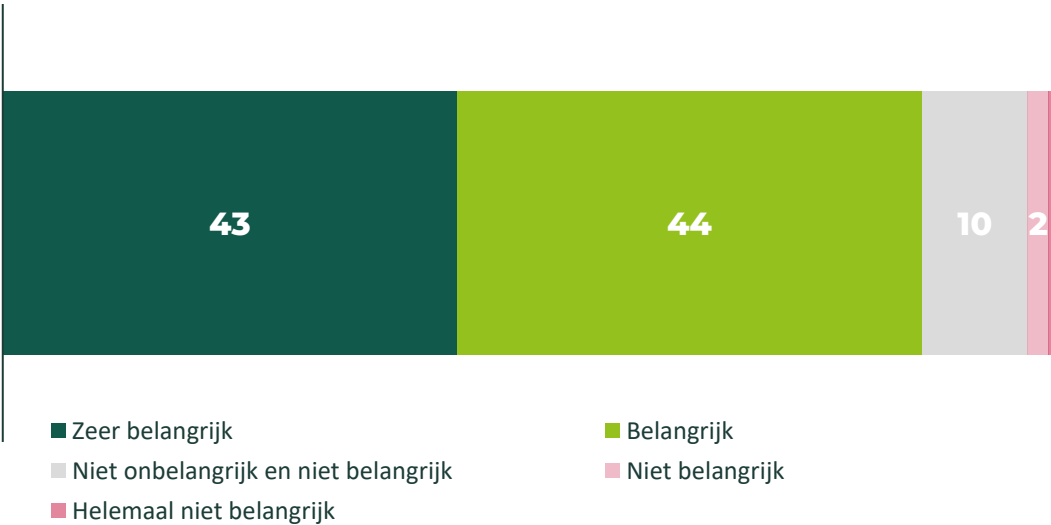
Tim Paulusse
Hans de Jong

Markteffect

Management Summary 1/4: Belang van natuur

Het leeuwendeel van de Nederlanders (88%) vindt het (zeer) belangrijk dat er genoeg ruimte is voor de natuur in Nederland. Dit sentiment wordt breed gedeeld over het gehele politieke spectrum: 95% van de linkse en 84% van de rechtse stemmers onderschrijft dit belang. Daarnaast beschouwen de meeste Nederlanders (87%) de natuur als een belangrijke basis voor een prettig en gezond leven. Zij geven aan dat een gezonde omgeving voor de natuur een positieve invloed heeft op hun eigen leefomgeving. Ook ziet een grote meerderheid (86%) de natuur als een essentiële beschermer tegen klimaatrisico's zoals hitte en wateroverlast.

Belang van genoeg ruimte voor natuur in Nederland (%)

Beeld wat men heeft van de natuur (% eens + helemaal eens)

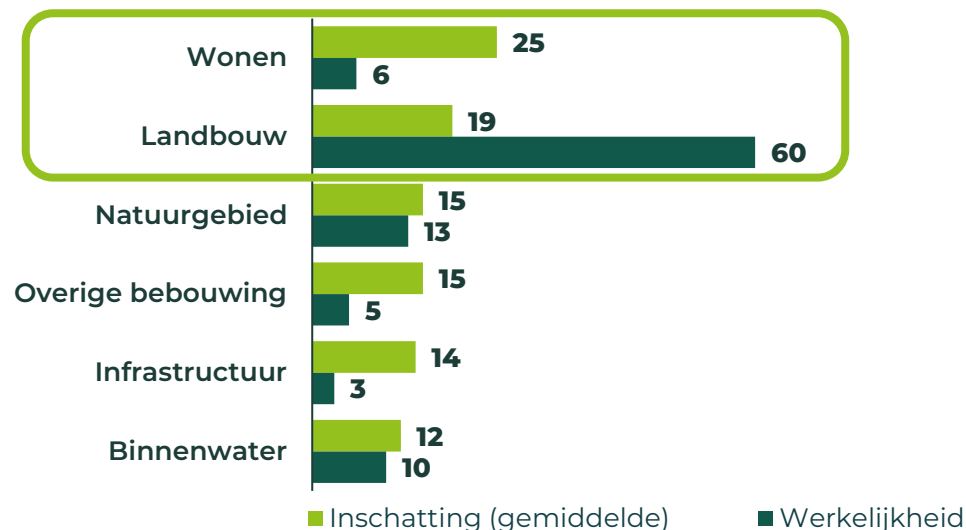

Noot: alle percentages zijn te vinden in het bijbehorende tabellenrapport

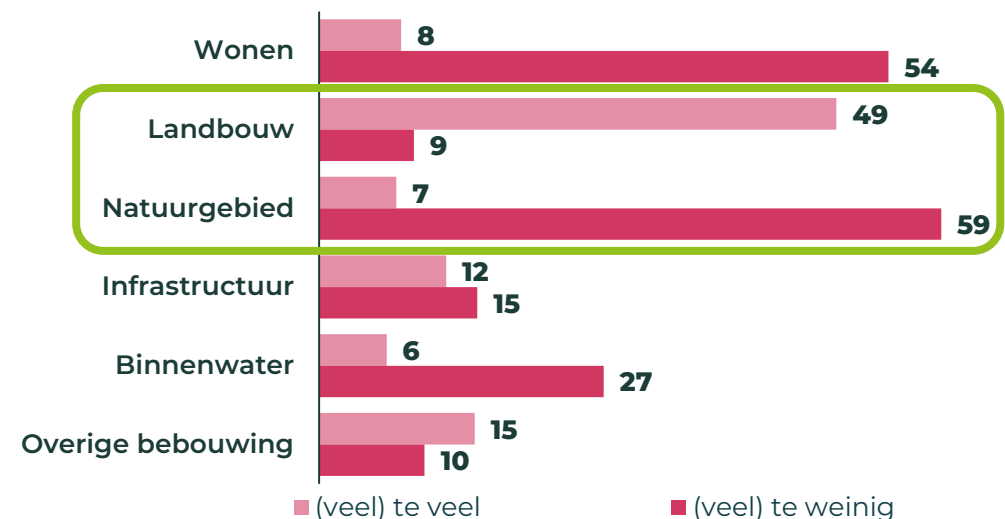
Management Summary 2/4: Ruimteverdeling

Nederlanders overschatten hoeveel ruimte woongebied inneemt in Nederland, en onderschatten daarbij juist hoeveel ruimte de landbouw inneemt. Nadat de daadwerkelijke verdeling aan ze is voorgelegd, geeft de helft van de Nederlanders (49%) aan dat ze het aandeel van landbouw (veel) te veel vinden, ongeacht van de stedelijkheid van hun woonplaats. Een ruime meerderheid (59%) geeft daarnaast aan dat het aandeel natuurgebied juist (veel) te weinig is. Van de mensen die links hebben gestemd geeft zelfs 76% aan dat het aandeel natuurgebied te weinig is.

Inschatting verdeling ruimte in Nederland op dit moment (%)

Wat vinden Nederlanders van de verdeling van ruimte in Nederland (%)

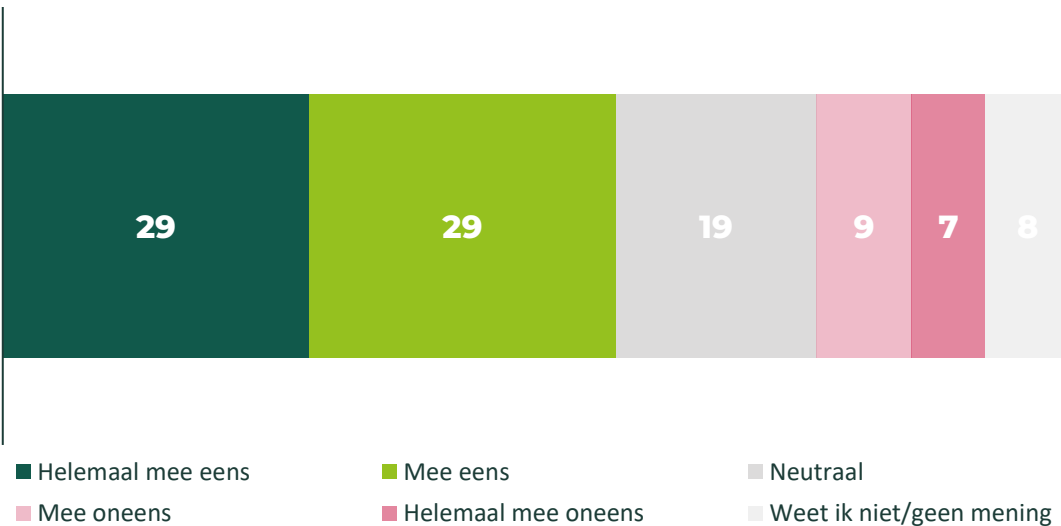

Noot: alle percentages zijn te vinden in het bijbehorende tabellenrapport

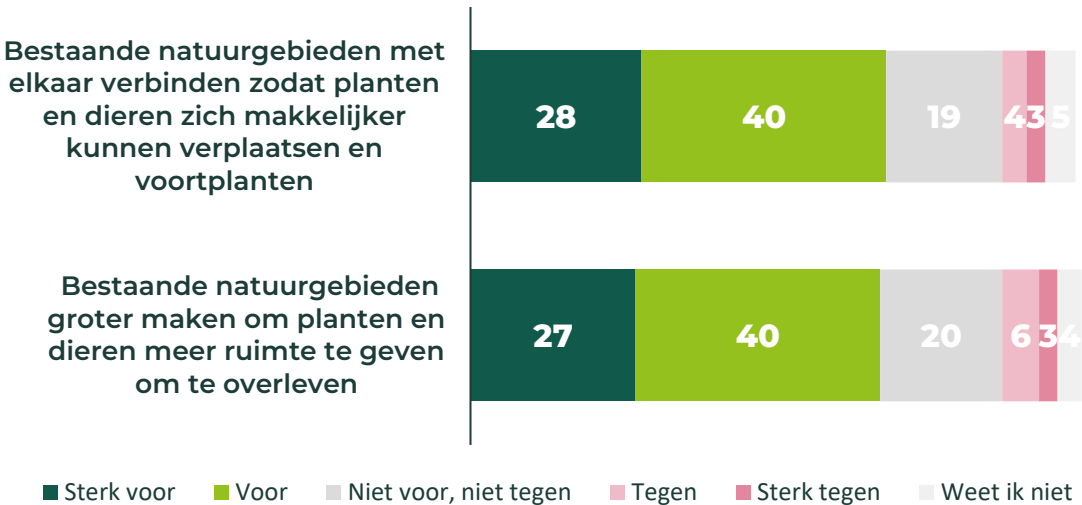
Management Summary 3/4: Draagvlak meer natuur

Een meerderheid van de Nederlanders (58%) is het (helemaal) eens met het advies van het Planbureau van de Leefomgeving om 4,5% van de landbouwgrond te veranderen in natuur, slechts 16% is het hier (helemaal) niet mee eens. Deze percentages zijn niet significant verschillend tussen mensen die in een stad, dorp of op het platteland wonen. Onder mensen die links stemmen geeft 76% aan het (helemaal) eens te zijn met dit idee. Onder rechtse mensen geeft de helft (48%) aan het (helemaal) eens te zijn met dit idee. Daarnaast geeft een ruime meerderheid van de Nederlanders (69%) aan dat bestaande natuurgebieden beter met elkaar verbonden moeten worden, met slechts 8% van de Nederlanders die dit niet steunt. Dit plan heeft een breed politiek draagvlak: een meerderheid aan beide kanten van het spectrum is voor, van linkse (83%) en midden-linkse stemmers (82%) tot midden-rechtse (62%) en rechtse stemmers (62%).

4,5% van landbouwgrond veranderen in natuur (%)

Steun voor verbinding en uitbreiding van bestaande natuurgebieden (%)

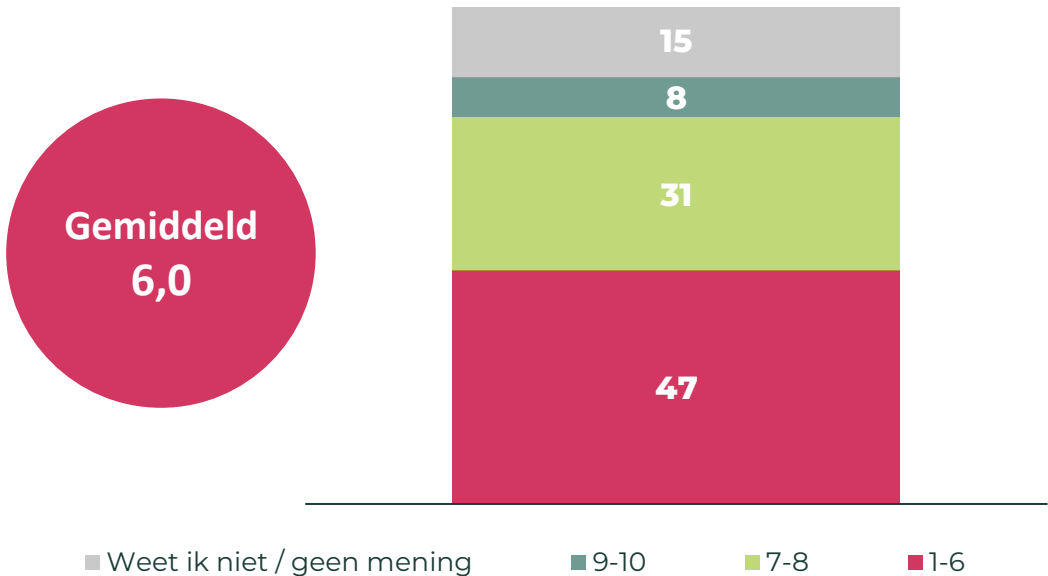

Noot: alle percentages zijn te vinden in het bijbehorende tabellenrapport

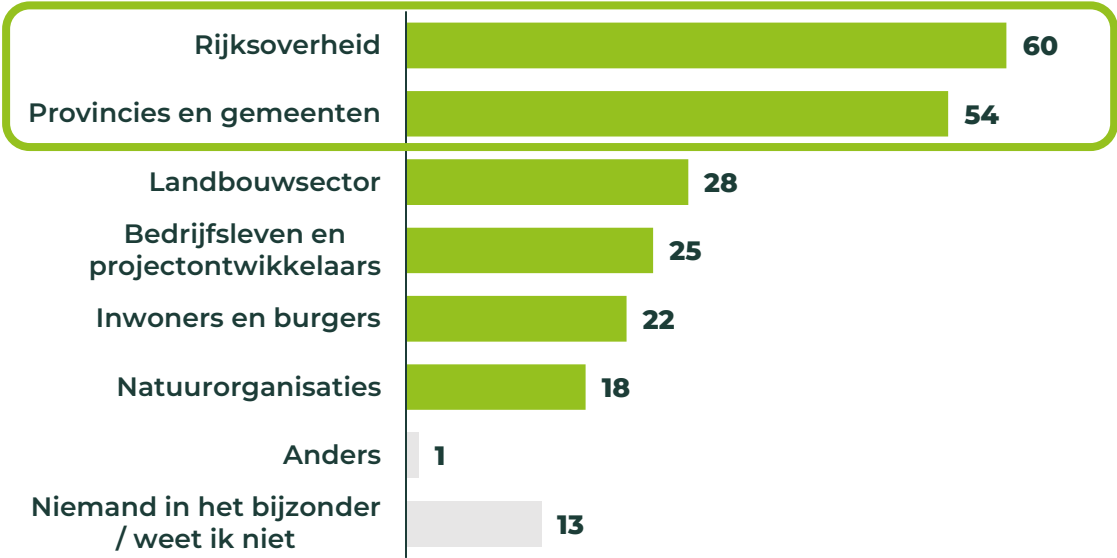
Management Summary 4/4: Verantwoordelijkheid

De gemiddelde tevredenheid met de aandacht die de landelijke politiek besteedt aan de natuur ligt op een 6 en bijna de helft van de Nederlanders beoordeelt dit met een cijfer tussen de 1 en de 6 (47%). De gemiddelde tevredenheid ligt ook significant lager bij mensen die links stemmen (5,1) dan mensen die rechts (6,4) of midden-rechts (6,5) stemmen. Verder vinden de meeste Nederlanders dat de Rijksoverheid (60%) en/of Provincies en gemeenten (54%) de grootste verantwoordelijkheid dragen om te zorgen voor meer ruimte voor natuur. Binnen mensen die (midden -) links stemmen, geeft zelfs driekwart (75%) aan dat de overheid de grootste verantwoordelijkheid hiervoor draagt, significant meer dan mensen die rechts stemmen (49%).

Tevredenheid aandacht landelijke politiek aan natuur (%)

Grootste verantwoordelijkheid meer ruimte voor natuur (%)

Noot: alle percentages zijn te vinden in het bijbehorende tabellenrapport

Onderzoeksverantwoording

De resultaten in deze management summary zijn een selectie van resultaten uit het tabellenrapport dat bij dit onderzoek hoort. Alle resultaten zijn in het bijgeleverde tabellenrapport te vinden.

Onderzoeksvraag

Hoe kijken Nederlanders aan tegen de huidige verdeling van ruimte in Nederland?

Subvragen

Hoe belangrijk vinden Nederlanders natuur en ruimte voor natuur?

Hoe zien Nederlanders de huidige en gewenste ruimteverdeling?

In hoeverre staan Nederlanders achter oplossingen voor het ruimteprobleem voor de natuur in Nederland?

Doelgroep

n=1.014

Nederlandse bevolking, 18 jaar of ouder woonachtig in Nederland

Toelichting

De data zijn gewogen naar een nationaal representatieve verdeling op basis van leeftijd, geslacht en regio.

Met deze steekproef is de foutmarge 3,1%. Dit betekent dat als een resultaat in het onderzoek 53,1% is, dit in werkelijkheid tussen de 46,9% en 53,1% ligt.

Methode

Kwantitatief online onderzoek

Toelichting

De data is verzameld via het panelnetwerk van Markteffect.

Dataverzameling

24 aug t/m 1 sept 2026

Toelichting

Hans de Jong
Client consultant
06-28569923
h.dejong@markteffect.nl

Tim Paulusse
Research Expert
06-35605267
t.paulusse@markteffect.nl

Markteffect B.V.
markteffect.nl

Locatie Eindhoven
Schimmelt 46
5611 ZX Eindhoven

+31 40 239 22 90

Locatie Amsterdam
Herengracht 454
1017 CA Amsterdam

+31 20 770 75 79

Disclaimer ©

Dit rapport is gemaakt door Markteffect B.V., exclusief ten behoeve van gebruik door de opdrachtgever(s). Dit rapport is incompleet zonder te refereren aan, en zal alleen in samenloop worden gezien met, de mondelinge toelichting verzorgd door Markteffect B.V. Dit rapport is eigendom van de opdrachtgever(s) en mag niet worden onthuld aan derden of gebruikt voor elk ander doel zonder vooraf schriftelijke toestemming van Markteffect B.V. of de opdrachtgever(s).

De informatie in dit rapport geeft de visie weer van Markteffect B.V. op basis van door middel van onderzoek gevonden feiten. Tijdens dit onderzoek heeft Markteffect B.V. vertrouwd op de accuratesse en volledigheid van beschikbare informatie van publieke en private bronnen gebruikt voor dit marktonderzoek. Markteffect B.V. en haar werknemers wijzen elke verantwoordelijkheid af betreffende het gebruik van deze rapportage.

